

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 1337/2008**(2008. gada 16. decembris),****ar ko izveido mehānismu ātrai reaģēšanai uz pārtikas cenu paaugstināšanos jaunattīstības valstīs**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 179. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Nesenā pārtikas cenu nepastāvība ir radījusi dramatisku situāciju vairākās jaunattīstības valstīs un to iedzīvotājiem. Šī pārtikas krīze, ko pavada krīze finanšu un enerģētikas jomās, kā arī vides pasliktināšanās, rada risku, ka vēl simtiem miljonu cilvēku nonāks galējā nabadzībā, badā un uztura nepietiekamības apstākļos, un nepieciešamību pēc lielākas solidaritātes ar šiem iedzīvotājiem. Visi dati par stāvokli pārtikas tirgos liek secināt, ka šāda augsta pārtikas produktu cenu nepastāvība varētu turpināties vēl vairākus gadus.
- (2) Tāpēc, lai papildinātu Eiropas Savienības pašreizējos attīstības politikas instrumentus, ar šo regulu būtu jāizveido finansēšanas mehānisms ātrai reaģēšanai uz krīzi, ko izraisījušas nepastāvīgas pārtikas cenas jaunattīstības valstīs.
- (3) Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju, kas tikās Padomē, kā arī Eiropas Parlamenta un Komisijas 2005. gada 20. decembrī pieņemtajā Eiropas Konsensā attīstības jomā ⁽²⁾ noteikts, ka Eiropas Kopiena (turpmāk "Kopiena") turpinās strādāt, lai uzlabotu nodrošinātību ar pārtiku starptautiskā, reģionālā un valstu līmenī – mērķis, kura sasniegšana šai regulai būtu jāveicina.

(4) Eiropas Parlaments 2008. gada 22. maijā pieņēma rezolūciju par pārtikas cenu paaugstināšanos Eiropas Savienībā un jaunattīstības valstīs, mudinot Padomi nodrošināt saskaņotību starp visiem ar pārtiku saistītajiem valstu un starptautiskajiem politikas virzieniem, kuru mērķis ir īstenot tiesības uz pārtiku.

(5) Eiropadome 2008. gada 20. jūnija sanāksmē vēlreiz stingri apliecināja apņemšanos līdz 2010. gadam sasniegt kopējo oficiālās attīstības palīdzības (OAP) mērķi – 0,56 % no NKP un līdz 2015. gadam – 0,7 % no NKP, kā paredzēts Padomes 2005. gada 24. maija secinājumos, Eiropadomes 2005. gada 16. un 17. jūnija secinājumos un Eiropas Konsensā attīstības jomā.

(6) 2008. gada 20. jūnija secinājumos atzīstot, ka augstās pārtikas cenas ietekmē pasaules nabadzīgāko iedzīvotāju stāvokli un apdraud visu Tūkstošgades attīstības mērķu (TAM) sasniegšanā gūto progresu, Eiropadome pieņēma ES Rīcības programmu saistībā ar TAM, kurā teikts, ka Eiropas Savienība ir apņēmusies saskaņā ar Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) konferences deklarāciju, ko 2008. gada 5. jūnijā pieņēma FAO augsta līmeņa konferencē par pasaules pārtikas nodrošinājumu ("FAO konferences deklarācija") veicināt pasaules mēroga partnerattiecības pārtikas un lauksaimniecības jomā un vēlas ieņemt nozīmīgu vietu, palīdzot segt daļu no trūkstošā finansējuma līdz 2010. gadam lauksaimniecības, nodrošinātības ar pārtiku un lauku attīstības jomā.

(7) Eiropadome arī secināja, ka šajos centienos ES mudinās starptautisko sabiedrību, īpaši saistībā ar Apvienoto Nāciju Organizāciju (ANO) un starptautiskām finanšu iestādēm, reaģēt uz pašreizējo pārtikas krīzi ar labāku koordināciju un ilgtermiņa skatījumu; ka tā atzinīgi vērtē ANO ģenerālsekrētāra izveidoto augsta līmeņa darba grupu pasaules pārtikas nodrošinājuma krīzes jomā (HLTF) un ir apņēmusies piedalīties FAO konferences deklarācijas īstenošanā. Šajā sakarā HLTF ir pieņēmusi visaptverošu rīcības sistēmu (CAF), un starptautiskas organizācijas un reģionālas organizācijas ir sākušas savas ierosmes. Eiropadome arī secināja, ka tā atbalstīs stingru rīcību attiecībā uz lauksaimniecības piedāvājumu jaunattīstības valstīs, jo īpaši nodrošinot vajadzīgo finansējumu lauksaimniecības izjēvīelām un palīdzību tirgus riska pārvaldības instrumentu

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2008. gada 4. decembra Atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts) un Padomes 2008. gada 16. decembra Lēmums.

⁽²⁾ Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju, kas tikās Padomē, Eiropas Parlamenta un Komisijas kopīgais ziņojums par Eiropas Savienības attīstības politiku: "Eiropas Konsenss" (OV C 46, 24.2.2006., 1. lpp.).

izmantošanā, un būtiski uzlabos atbalstu valsts un privātām investīcijām lauksaimniecībā un kopumā mudinās jaunattīstības valstis izstrādāt labāku lauksaimniecības politiku, sevišķi lai sekmētu nodrošinātību ar pārtiku un stiprinātu reģionālu integrāciju. Eiropas Savienība piesaistīs resursus, lai papildus pārtikas palīdzībai finansētu drošības tīklus nabadzīgām un neaizsargātām iedzīvotāju grupām.

(8) Finansiālās un materiālās vajadzības, lai pilnībā novērstu augsto pārtikas cenu sekas un cēloņus, ir ļoti lielas. Jāreaģē būtu starptautiskajai sabiedrībai kopumā, un Kopena ir apņēmusies ieguldīt atbilstīgu daļu no savas puses. Eiropadome 2008. gada 20. jūnijā pauda gandarījumu par Komisijas ierosmi nākt klajā ar priekšlikumu izveidot jaunu fondu lauksaimniecības atbalstam jaunattīstības valstīs saskaņā ar pašreizējo finanšu plānu.

(9) Kopienas rīcības stratēģijai vajadzētu būt īpaši vērsta uz to, lai stingri veicinātu pozitīvu īstermiņa un vidēja termiņa piedāvājumu no lauksaimniecības nozares jaunattīstības valstīs, vienlaikus ievērojami samazinot pārtikas cenu nepastāvības negatīvo ietekmi uz šo valstu nabadzīgākajiem iedzīvotājiem. Reaģēšana uz piedāvājumu ir arī Kopienas interesēs, lai mazinātu pašreizējo spiedienu uz lauksaimniecības cenām.

(10) Kopienas rīcībā ir vairāki instrumenti, kas ir vērsti uz palīdzību attīstības jomā ilgtermiņa perspektīvā, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1905/2006 (2006. gada 18. decembris), ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā ⁽¹⁾, un Eiropas Attīstības fonds (turpmāk "EAF"), kas sniedz OAP Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstīm un aizjūras zemēm un teritorijām (AZT); šie instrumenti pēdējā laikā ir plānoti, ņemot vērā atbilstīgo valstu vidēja termiņa un ilgtermiņa attīstības prioritātes. Liela mēroga pārplānošana šo instrumentu ietvaros, lai reaģētu uz īstermiņa krīzi, apdraudētu līdzsvaru un saskaņotību esošajās sadarbības stratēģijās ar šīm valstīm. Kopienas rīcībā ir arī Padomes Regula (EK) Nr. 1257/96 (1996. gada 20. jūnijs) par

humāno palīdzību ⁽²⁾, lai sniegtu neatliekamu palīdzību, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1717/2006 (2006. gada 15. novembris), ar ko izveido Stabilitātes instrumentu ⁽³⁾.

(11) Tomēr minētie instrumenti 2008. gadā jau ir izmantoti vai pārplānoti pēc iespējas plašāk, lai novērstu nepastāvīgo pārtikas cenu situācijas negatīvās sekas jaunattīstības valstīs. Ļoti ierobežotā apjomā to pašu varētu veikt 2009. gadā; tomēr tas absolūti nebūtu pietiekami, lai reaģētu uz vajadzībām.

(12) Rezultātā ir jāpieņem īpašs finansēšanas mehānisms, kas papildina esošos ārējos finansēšanas instrumentus, lai pieņemtu steidzamus un papildu pasākumus, kas ātri novērstu pašreizējās pārtikas cenu nepastāvības situācijas sekas jaunattīstības valstīs.

(13) Šajā regulā noteiktā palīdzība būtu jāpārvalda tā, lai palielinātu pārtikas produktu piedāvājumu vietējiem iedzīvotājiem.

(14) Ar šo finansēšanas mehānismu pieņemtajiem pasākumiem būtu jāpalīdz jaunattīstības valstīm palielināt lauksaimniecības ražību nākamajās sezonās, ātri reaģēt uz valstu un to iedzīvotāju neatliekamām vajadzībām un veikt sākotnējos pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai pēc iespējas novērstu turpmākas pārtikas nedrošības situācijas, kā arī sekmēt nepastāvīgo pārtikas cenu seku mazināšanu pasaulē nabadzīgāko iedzīvotāju un sīkzemnieku labā, kā arī Eiropas patērētāju un lauksaimnieku labā.

(15) Šajā regulā paredzēto pasākumu būtība prasa izveidot iedarbīgas, elastīgas, pārredzamas un ātras lēmumu pieņemšanas procedūras to finansēšanai ar stabilu sadarbību starp visām attiecīgajām iestādēm.

(16) Ir jānodrošina saskaņotība un nepārtrauktība starp īstermiņa pasākumiem, kas vērsti uz to, lai sniegtu palīdzību iedzīvotājiem, kurus pārtikas cenu paaugstināšanās un/vai nepastāvība ir skārusi vistiešākajā un vissmagākajā veidā, un strukturālākiem pasākumiem, lai nepieļautu pašreizējās pārtikas krīzes atkārtanos.

⁽¹⁾ OV L 378, 27.12.2006., 41. lpp.

⁽²⁾ OV L 163, 2.7.1996., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 327, 24.11.2006., 1. lpp.

- (17) Ir jānodrošina Kopienas finanšu interešu aizsardzība atbilstīgi Padomes Regulai (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību ⁽¹⁾, Padomes Regulai (EK, *Euratom*) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienas finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām ⁽²⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1073/1999 (1999. gada 25. maijs) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) ⁽³⁾.
- (18) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka nepieciešamās rīcības mēroga dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.
- (19) Šīs regulas īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽⁴⁾.
- (20) Dažādos attīstības instrumentus un šo finansēšanas mehānismu piemēro tā, lai nodrošinātu sadarbības nepārtrauktību, jo īpaši attiecībā uz pāreju no neatliekamiem pasākumiem uz vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumiem. Šai regulai būtu jāatbilst ilgtermiņa stratēģijai, lai sekmētu pārtikas nodrošinātību jaunattīstības valstīs, pamatojoties uz šo valstu vajadzībām un plāniem.
- (21) Lai nodrošinātu šajā regulā paredzēto pasākumu iedarbīgumu un ņemot vērā to neatliekamo raksturu, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas,

2. Šā panta 1. punktā minētie pasākumi ir paredzēti jaunattīstības valstīs, kā tās definējusi Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Attīstības palīdzības komiteja (ESAO/APK), un to iedzīvotājiem saskaņā ar turpmāk izklāstītajiem noteikumiem.

Šos pasākumus pieņem saskaņā ar 13. panta 2. punktā minēto procedūru. Ar tiem finansē iniciatīvas, kas paredzētas, lai atbalstītu šīs regulas nolūku un mērķus.

3. Kad vien iespējams, rīcības programmas, ko īsteno saskaņā ar 4. panta 1. punktu finansējumam atbilstīgās struktūras, izstrādā, apspriežoties ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, un šādas organizācijas iesaista no šā finansēšanas mehānisma finansēto projektu īstenošanā.

4. Lai šī regula būtu pēc iespējas lietderīgāka un iedarbīgāka, līdzekļus galvenokārt novirza ierobežotam skaitam augstas prioritātes mērķa valstu, ko nosaka, pamatojoties uz pielikumā paredzēto kritēriju kopumu, un koordinācijā ar citiem līdzekļu devējiem un attīstības partneriem, ņemot vērā atbilstīgus vajadzību novērtējumus, tos dara pieejamus specializētas un starptautiskas organizācijas, piemēram, ANO sistēmas organizācijas, apspriežoties ar partnervalstīm.

5. Lai nodrošinātu Kopienas palīdzības saskaņotību un efektivitāti, ja īstenojamā programma ir reģionāla vai pārrobežu rakstura, Komisija saskaņā ar 13. panta 2. punktā minēto procedūru var nolemt, ka iedzīvotāji citās jaunattīstības valstīs, kas nav konkrētajā reģionā, var gūt labumu no attiecīgās programmas.

6. Ja ir jāatbalsta pasākumi, ko īsteno starptautiskas organizācijas, tostarp reģionālas organizācijas, šādas organizācijas izraugās Komisija saskaņā ar 13. panta 2. punktā minēto procedūru un pamatojoties uz to pievienoto vērtību, salīdzinošām priekšrocībām un spēju ātri un iedarbīgi īstenot programmas, reaģējot uz mērķa jaunattīstības valstu īpašajām vajadzībām saistībā ar šīs regulas mērķiem.

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

2. pants

Mērķi un principi

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Kopiena finansē pasākumus, kas vērsti uz atbalstu ātrai un tiešai reaģēšanai uz nepastāvīgām pārtikas cenām jaunattīstības valstīs, galvenokārt laikposmā starp neatliekamu palīdzību un vidēja termiņa līdz ilgtermiņa attīstības sadarbību.

⁽¹⁾ OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

⁽³⁾ OV L 136, 31.5.1999., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

1. Palīdzības un sadarbības galvenie mērķi saskaņā ar šo regulu ir:

a) veicināt lauksaimniecības nozares pozitīvu reaģēšanu uz piedāvājumu mērķa valstīs un reģionos;

b) atbalstīt darbības, lai ātri un tieši reaģētu nolūkā samazināt nepastāvīgu pārtikas cenu negatīvo ietekmi uz vietējiem iedzīvotājiem atbilstoši vispārējiem pārtikas nodrošinātības mērķiem, tostarp ANO uzturvērtības prasību standartiem;

c) stiprināt lauksaimniecības nozares ražošanas spējas un pārvaldību, lai sekmētu intervences pasākumu ilgtspējību.

2. Atkarībā no attīstības situācijām un nepastāvīgu pārtikas cenu ietekmes īsteno atšķirīgu pieeju, lai mērķa valstīm vai reģioniem un to iedzīvotājiem sniegtu mērķtiecīgu, piemērotu un labi pielāgotu atbalstu, pamatojoties uz viņu pašu vajadzībām, stratēģijām, prioritātēm un reaģēšanas spējām.

3. Saskaņā ar šo regulu atbalstītos pasākumus saskaņo ar pasākumiem, kas atbalstīti saskaņā ar citiem instrumentiem, tostarp Regulu (EK) Nr. 1257/96, Regulu (EK) Nr. 1905/2006 un Regulu (EK) Nr. 1717/2006, kā arī ĀKK-EK Partnerattiecību nolīgumu ⁽¹⁾, lai nodrošinātu sadarbības nepārtrauktību, jo īpaši attiecībā uz pāreju no neatliekamiem pasākumiem uz vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumiem.

4. Komisija nodrošina, ka saskaņā ar šo regulu pieņemtie pasākumi atbilst Kopienas vispārējai stratēģiskās politikas sistēmai attiecībā uz konkrēto atbilstīgo valsti vai valstīm.

3. pants

Īstenošana

1. Kopienas palīdzību un sadarbību īsteno, izmantojot lēmumu kopumu par to atbalsta pasākumu finansēšanu, kas aprakstīti 1. panta 1., 2. un 3. punktā, un šos pasākumus pieņem Komisija saskaņā ar 13. panta 2. punktā minēto procedūru. Komisija saskaņā ar 13. panta 2. punktā minēto procedūru iesniedz vispārēju plānu par šā finansēšanas mehānisma izmantošanu, tostarp 1. panta 4. punktā minēto mērķa valstu sarakstu, un par līdzsvaru starp 4. panta 2. punktā minētām atbilstīgajām struktūrām. Par šo vispārējo plānu 13. panta 1. punktā minētā komiteja sniedz atzinumu līdz 2009. gada 1. maijam.

2. Ņemot vērā īpašos apstākļus valsts līmenī, īstenošanai atbilstīgie atbalsta pasākumi ir šādi:

- a) pasākumi, lai uzlabotu piekļuvi lauksaimniecības izejvielām un pakalpojumiem, tostarp mēslošanas līdzekļiem un sēklām, īpašu uzmanību pievēršot vietējām iekārtām un pieejamībai;
- b) drošības tīkla pasākumi, kuru mērķis ir saglabāt vai uzlabot lauksaimnieciskās ražošanas jaudu un nodrošināt neaizsargātāko iedzīvotāju, tostarp bērnu, pamata pārtikas vajadzības;

⁽¹⁾ Partnerattiecību nolīgums starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas noslēgts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū (OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.).

c) citi neliela mēroga pasākumi, kuru mērķis ir palielināt ražošanu, ņemot vērā valsts vajadzības: mikro kredīti, ieguldījumi, iekārtas, infrastruktūra un uzglabāšana, kā arī arod mācības un atbalsts profesionāļu grupām lauksaimniecības nozarē.

3. Minēto atbalsta pasākumu īstenošana ir saskaņā ar Deklarāciju par palīdzības efektivitāti, kas pieņemta Augstākā līmeņa forumā par palīdzības efektivitāti Parīzē, 2005. gada 2. martā ("Parīzes Deklarācija par palīdzības efektivitāti"), un Rīcības programmu, kas pieņemta Augstākā līmeņa forumā par palīdzības efektivitāti Akrā, 2008. gada 4. septembrī ("Akras Rīcības programma"). Īstenošana ir vērsta uz maza un vidēja izmēra ģimenes saimniecībām un lauksaimniecības produktus ražojošām saimniecībām, jo īpaši tām, ko vada sievietes, kā arī uz nabadzīgiem iedzīvotājiem, ko pārtikas krīzes skārusi visvairāk, izvairoties no jebkādas vietējo tirgu un ražošanas kropļošanas; lauksaimniecības izejvielas un pakalpojumus iespēju robežās pērk uz vietas.

4. Administratīvā atbalsta pasākumus, kas atbilst šīs regulas mērķiem, var finansēt ne vairāk kā 2 % apjomā no 12. pantā minētās summas.

4. pants

Atbilstība

1. Ciktāl ar to programmām veicina šīs regulas mērķus, finansējumam atbilstīgās struktūras ir:

- a) partnervalstis un reģioni, un to iestādes;
- b) decentralizētas partnervalstu struktūras, piemēram, pašvaldības, provinces, departamenti un reģioni;
- c) apvienotas struktūras, ko dibinājušas partnervalstis un reģioni kopā ar Kopienas;
- d) starptautiskas organizācijas, tostarp reģionālas organizācijas, ANO struktūras, dienesti un misijas, starptautiskas un reģionālas finanšu iestādes un attīstības bankas;
- e) Kopienas iestādes un struktūras, bet tikai, lai īstenotu 3. panta 4. punktā minētos atbalsta pasākumus;
- f) ES aģentūras;

- g) turpmāk norādītās dalībvalstu, partnervalstu un reģionu vai jebkuras trešās valsts iestādes un struktūras, kas atbilst Regulā (EK) Nr. 1905/2006 paredzētajiem noteikumiem par Kopienas ārējās palīdzības pieejamību, ciktāl tās palīdz sasniegt šīs regulas mērķus:
- i) valsts vai ar valsti saistītās struktūras, pašvaldības un apvienības vai tās pārstāvošas apvienības;
 - ii) uzņēmēj sabiedrības, uzņēmumi un citas privātas organizācijas, kā arī uzņēmēji;
 - iii) finanšu iestādes, kas piešķir, veicina un finansē privātus ieguldījumus partnervalstīs un reģionos;
 - iv) nevalstiski dalībnieki, kas darbojas neatkarīgi un saskaņā ar pārskatatbildību;
 - v) fiziskas personas.

2. Sadalot līdzekļus šā panta 1. punkta d) apakšpunktā uzskaitītajām struktūrām un citām atbilstīgajām struktūrām, piemēro pienācīgu līdzsvaru.

5. pants

Finansējuma veidi

Kopienas finansējumam var būt šādi veidi:

- a) projekti un programmas;
- b) budžeta atbalsts, jo īpaši nozares budžeta atbalsts, ja partnervalsts izdevumu pārvaldība ir pietiekami pārredzama, ticama, efektīva un ja tiek ievēroti atbilstīgajā ģeogrāfiskajā finansēšanas instrumentā paredzētie noteikumi budžeta atbalsta saņemšanai;
- c) iemaksas starptautiskās vai reģionālās organizācijās un starptautiskos fondos, ko pārvalda šādas organizācijas;
- d) iemaksas valsts fondos, ko dibinājušas partnervalstis un reģioni, lai piesaistītu vairāku līdzekļu devēju vienoto līdzfinansējumu, vai ieguldījumi fondos, ko dibinājis viens vai vairāki līdzekļu devēji, lai kopīgi īstenotu projektus;
- e) līdzfinansējums kopā ar finansējumam atbilstīgajām struktūrām, kā tās definētas 4. pantā.

- f) līdzekļi, kas atbilstīgi Komisijas programmām nodoti Eiropas Investīciju bankas (EIB) vai citu finanšu starpnieku rīcībā, lai nodrošinātu aizdevumus (jo īpaši ieguldījumu un attīstības atbalstam privātajā sektorā), riska kapitālu (pakārtotu vai nosacītu aizdevumu formā), vai citus mazākus pagaidu līdzdalības veidus uzņēmumu kapitālā, kā arī ieguldījumus garantiju fondos atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 1905/2006 32. pantā paredzētajiem nosacījumiem, tādā apjomā, lai Kopienas finansiālais risks būtu tikai šo līdzekļu apjomā.

6. pants

Finansēšanas un pārvaldības procedūras

1. Saskaņā ar šo regulu finansētos pasākumus īsteno saskaņā ar Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 (2002. gada 25. jūnijs) par finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienas vispārējam budžetam ⁽¹⁾, attiecīgā gadījumā ņemot vērā pieņemamo pasākumu krīzes raksturu.

2. Attiecībā uz līdzfinansējumu un citos pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija var izlemt uzticēt publiskas iestādes uzdevumus, jo īpaši budžeta izpildes pienākumus, iestādēm, kas minētas Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 54. panta 2. punkta c) apakšpunktā.

3. Decentralizētas pārvaldības gadījumā Komisija var izlemt izmantot saņēmējas partnervalsts vai reģiona iepirkuma vai subsīdiu piešķiršanas procedūras, ja pārbaudē apstiprināts, ka partnervalsts vai reģions ievēro Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 attiecīgos kritērijus, ar nosacījumu, ka ir ievēroti Regulas (EK) Nr. 1905/2006 noteikumi.

4. Kopienas palīdzību principā nedrīkst izmantot, lai maksātu nodokļus, nodevas vai maksas atbilstīgajās valstīs.

5. Piedalīties atbilstīgajās līgumprocedūrās var visas fiziskās un juridiskās personas, kuras ir atbilstīgas saskaņā ar ģeogrāfiskās attīstības instrumentu, ko piemēro valstij, kurā notiek pasākums, kā arī visas fiziskās un juridiskās personas, kuras ir atbilstīgas saskaņā ar īstenojošās starptautiskas organizācijas noteikumiem, rūpējoties par to, lai nodrošinātu, ka visiem donoriem tiek piemērota vienlīdzīga attieksme. Tie paši noteikumi attiecas uz piegādēm un materiāliem. Ekspertiem var būt jebkāda valstspiederība.

⁽¹⁾ OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.

7. pants

Budžeta saistības

Budžeta saistības uzņemas, pamatojoties uz Komisijas pieņemtiem lēmumiem.

8. pants

Kopienas finanšu interešu aizsardzība

1. Visos finansēšanas nolīgumos, kas noslēgti, īstenojot šo regulu, iekļauj noteikumus, kas nodrošina Kopienas finanšu interešu aizsardzību, jo īpaši attiecībā uz pārkāpumiem, krāpšanu, korupciju vai jebkuru citu nelikumīgu darbību, saskaņā ar Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95, Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 un Regulu (EK) Nr. 1073/1999.

2. Nolīgumos tieši paredz tiesības Komisijai un Revīzijas palātai veikt revīziju, tostarp dokumentu revīziju vai revīziju uz vietas, jebkuram līgumslēdzējam vai apakšlīgumslēdzējam, kas ir saņēmis Kopienas finansējumu. Tajos arī ir skaidri norāda, ka Komisija drīkst veikt pārbaudes un apskates uz vietas, kā paredzēts Regulā (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96.

3. Ar visiem līgumiem, kas noslēgti palīdzības īstenošanas nolūkā, šā panta 2. punktā minētās tiesības Komisijai un Revīzijas palātai nodrošina līguma darbības laikā un pēc tā.

9. pants

Eiropas Savienības atpazīstamība

Līgumos, kas noslēgti, pamatojoties uz šo regulu, paredz īpašus noteikumus, kas nodrošina atbilstīgu Eiropas Savienības atpazīstamību visās darbībās, kuras veiktas, pamatojoties uz šiem līgumiem.

10. pants

Izvērtēšana

1. Komisija regulāri pārbauda un pārskata darbības, ko īsteno saskaņā ar šo regulu, lai pārliecinātos – attiecīgā gadījumā, izmantojot neatkarīgu ārēju vērtējumu – par to, vai mērķi ir sasniegti, un lai varētu formulēt ieteikumus, kā uzlabot attiecīgus turpmākus pasākumus attīstības sadarbības jomā. Komisija pienācīgi ņem vērā Eiropas Parlamenta vai Padomes priekšlikumus veikt neatkarīgus ārējus novērtējumus.

2. Informācijas nolūkā Komisija nosūta novērtējuma ziņojumus Eiropas Parlamentam un 13. pantā minētajai komitejai. Dalībvalstis var pieprasīt, lai konkrēti novērtējumi tiktu apspriesti minētajā komitejā.

3. Novērtējot saskaņā ar šo regulu sniegto Kopienas palīdzību, Komisija iesaista visas ieinteresētās puses, tostarp nevalstiskus dalībniekus un pašvaldības.

11. pants

Ziņojumu sniegšana

Komisija, vēlākais, līdz 2012. gada 31. decembrim sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par pasākumu īstenošanu, tostarp iespēju robežās par saskaņā ar šo regulu sniegtās palīdzības galvenajiem rezultātiem un ietekmi. Komisija 2009. gada decembrī Eiropas Parlamentam un Padomei sniedz sākotnēju starpposma ziņojumu par veiktajiem pasākumiem. Šajā pantā minētajos ziņojumos īpašu uzmanību pievērš Parīzes Deklarācijā par palīdzības efektivitāti un Akras Rīcības programmā izvirzītajām prasībām.

12. pants

Finanšu noteikumi

Kopējā finanšu atsaucēs summa šīs regulas īstenošanai 2008.–2010. gadā ir EUR 1 miljards.

13. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota ar Regulas (EK) Nr. 1905/2006 35. panta 1. punktu.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 4. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

3. Lēmuma 1999/468/EK 4. panta 3. punktā paredzētais termiņš ir 10 darbadienas pasākumiem, kas pieņemti līdz 2009. gada 30. aprīlim, un 30 dienas pasākumiem, kuri pieņemti pēc minētās dienas.

14. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro līdz 2010. gada 31. decembrim.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2008. gada 16. decembris

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
H.-G. PÖTTERING

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
B. LE MAIRE

—

PIELIKUMS

Orientējoši kritēriji, lai izraudzītos mērķa valstis un piešķirtu finanšu līdzekļus:

- nabadzības līmenis un iedzīvotāju faktiskās vajadzības;
- pārtikas cenu svārstības un iespējamā sociālā un ekonomiskā ietekme:
 - atkarība no pārtikas importa,
 - sociālā neaizsargātība un politiskā stabilitāte,
 - pārtikas cenu svārstību makroekonomiskā ietekme;
- valsts spēja reaģēt un īstenot atbilstīgus atbildes pasākumus:
 - lauksaimniecības ražošanas jauda,
 - spēja pārvarēt ārējas krīzes.

Orientējošs finanšu piešķirums valstīm pamatojas uz mērķa valstu izvēles kritērijiem, un tajā ņem vērā mērķa valsts iedzīvotāju skaitu.

Ņems vērā arī citus finansējuma avotus, kas no līdzekļu devēju kopienas īstermiņā ir pieejami mērķa valstij, lai reaģētu uz pārtikas cenu svārstībām.
